

Sofie Larsson
Samhällsplanerare
040-675 33 51
Sofie.H.Larsson@skane.se

YTTRANDE

Datum 2018-11-05
Dnr 1802041

1 (4)

Miljö- och energidepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se
m.naturmiljoenheten@regeringskansliet.se

Remiss. Uppdrag att se över och föreslå ändringar i reglerna om landsbygdsutveckling i strandnära läge

Miljö- och energidepartementet dnr M2017/02054/Nm

Inledning

Region Skåne har ett samordnande ansvar för Skånes utveckling, enligt Lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län. Detta ansvar innebär att utarbeta och fastställa en strategi för regionens utveckling och samordna insatser för genomförandet av denna samt att upprätta och fastställa planer för regional transportinfrastruktur. Region Skåne är också regional kollektivtrafikmyndighet i Skåne län, vilket innebär det politiska och ekonomiska ansvaret för den samhällsfinansierade kollektivtrafiken. Region Skåne utgör även en formell remissinstans enligt plan- och bygglagen (PBL) avseende översiktsplaner och enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar avseende riktlinjer för bostadsförsörjning. Region Skånes roll är att verka som koordinator, inspiratör och samlade kraft för Skånes 33 kommuner, myndigheter, näringsliv, universitet och högskolor samt organisationer och individer. Region Skåne har sedan 2005 tillsammans med de skånska kommunerna arbetat med Strukturbild för Skåne. Arbetet är ett initiativ för fysisk planering med den regionala skalan i fokus och är en del av det regionala utvecklingsarbetet. Syftet är att koppla samman det regionala utvecklingsarbetet med kommunernas översiktsplanering. Inom Strukturbild för Skåne har det tagits fram en rad rapporter och kunskapsunderlag med syfte att kunna användas i den kommunala och den regionala planeringen. Strategier för Det flerkärniga Skåne antogs 2013 och bygger på fem strategiområden med syfte att uppnå ett hållbart Skåne med den fysiska planeringen som verktyg. Region Skåne yttrar sig över rubricerat ärende utifrån ovanstående ansvar.

Förslaget handlar om översyn och förslag på ändringar i reglerna om landsbygdsutveckling i strandnära lägen, så kallade LIS-områden. Nuvarande bestämmelser om landsbygdsutveckling i strandnära lägen har tillämpats i allt större utsträckning samtidigt som kommuner och myndigheter lyft svårigheter med genomförandet och att åtgärder inom LIS-områden inte skett i den takt som kommunerna har önskat. Naturvårdsverket har uppdrag av regeringen att se över LIS-reglerna i syfte att föreslå författningsändringar och andra åtgärder för att ytterligare främja landsbygdsutveckling i områden med god tillgång till stränder, utan att de värden som strandskyddet långsiktigt syftar till att skyddas äventyras. Fokus för uppdraget ligger på att utveckla möjligheterna att bygga permanentbostäder.

Region Skånes sammanfattade synpunkter:

- Region Skåne ställer sig positiva till att kriterierna för LIS-områden vidgas till att även innefatta områden i anslutning till tätorter.
- Region Skåne delar synen på att översiktsplaneprocessen är ett lämpligt forum för hantering av LIS-områden.
- Bedömningsgrunderna för LIS-områden bör vidgas till att även beakta den regionala tillgängligheten för exempelvis rekreation samt LIS-områdenas närhet till befintlig infrastruktur och kollektivtrafik.

Region Skånes synpunkter

Region Skåne anser att det är positivt att landsbygdsutveckling lyfts fram som en viktig faktor i samhällsplaneringen. För att verkligen göra skillnad för landsbygdsutveckling utifrån ett regionalt perspektiv anser Region Skåne att det är viktigt att ta ett helhetsgrepp för landsbygden, där utveckling av LIS-områden utgör en del i en större helhet. Landsbygdsutveckling som sker på andra platser kan göra större skillnad för utvecklingen genom att stränderna lämnas fria för rekreation som är tillgänglig för alla.

Landsbygdsutveckling i ett regionalt perspektiv

Skånes flerkärniga Ortsstruktur och dess närhet mellan tätorter innebär andra förutsättningar för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, jämfört med stora delar av Sverige. Planering av landsbygdsutveckling i strandnära lägen är inte utbrett i Skåne, där en av anledningarna kan vara att de potentiella strandnära lägena ofta finns i nära eller direkt anslutning till tätorter, vilket innebär att områdena inte kan klassas som landsbygd. Naturvårdsverket föreslår att nuvarande restriktion som anger att LIS inte tillämpas i tätorter ändras till att vara restriktivt för tillämpning i ”större tätorter”. Region Skåne är positiv till dessa förändrade kriterier, då det troligtvis innebär att fler områden i Skåne kan bli aktuella för LIS, vilket även kan innebära att bedömningen kan anpassas utifrån olika delar av landet.

Översiktsplanens roll

Region Skåne delar Naturvårdsverkets syn på att LIS-systemet även i fortsättningen bör utgöra en del av översiktsplaneprocessen. Skånes kommuner är mycket aktiva i sin översiktsplanering och i stort sett alla kommuner har aktuella översiktsplaner. I översiktsplanerna för kommunerna viktiga strategiska resonemang kopplat till markanvändning, infrastruktur och kollektivtrafikförsörjning, landsbygdsutveckling samt bostadsbyggande. Region Skåne vill därför särskilt lyfta samrådet av översiktsplaner som en viktig arena för dialog med de skånska kommunerna. Region Skåne yttrar sig årligen över flertalet översiktsplaner och ser detta som ett värdefullt tillfälle att lyfta regionala frågor, ge råd och vägledning samt få insyn i kommunernas planering.

Strandskydd och förändrat klimat

Region Skåne anser att avsikten för LIS-områdets bidragande till landsbygdsutveckling är positivt. Region Skåne ser dock en risk med att effekterna i vissa fall kan bli kortsiktiga och saknar ett långsiktigt perspektiv. I en framtid då klimatet blir allt varmare, med ökad nederbörd och högre vattennivåer, utgör varje ny byggnad i strandnära läge en riskfaktor som kan bli mer kostsam på sikt än vad den kortsiktiga nyttan kan vara. De förväntade effekterna av klimatförändringarna gör strandskyddet än viktigare, vilket alltid bör utgöra en stor del i bedömningsgrunderna och analyserna av aktuella områden för LIS-utveckling.

Folkhälsa och social hållbarhet

Region Skåne kan se att det finns en konflikt i arbetet med landsbygdsutveckling i strandnära lägen på så sätt att behovet av attraktiva områden för bostäder i natursköna och rekreativa platser kan ställas mot bevarandet av samma natur för rekreation och naturupplevelser. Region Skåne ser det därför som önskvärt att bedömningar av LIS-områdets lämplighet sätts in i ett större sammanhang. Strandnära områden som är aktuella för exploatering av LIS-områden kan ha ett stort lokalt och regionalt värde i avseende rekreation och besöksnäring. Region Skåne anser att aspekter som bör ligga till grund för bedömning således bör vidgas till att innefatta sociala analyser och påverkan på lokala och regionala rekreativsvärden.

Närhet till infrastruktur och kollektivtrafik

Naturvårdsverket föreslår att nuvarande prövningsgrund behålls, som avser att prövning av dispens kan ske om nya enstaka byggnader tillkommer i anslutning till befintliga byggnader. Region Skåne ser det som ett viktigt ställningstagande att samlokalisering av bebyggelse även i fortsättningen bör vara utgångspunkten vid utveckling av LIS-områden. Region Skåne vill lyfta betydelsen av samplanering av bebyggelse, kollektivtrafik, infrastruktur och service som en förutsättning för att främja en resurseffektiv samhällsutveckling.

I handläggningen av detta ärende har avdelningen för regional utveckling genom enheten för samhällsplanering, enheten för innovation och entreprenörskap och enheten för miljö deltagit.

Mätta Ivarsson

Mätta Ivarsson
Ordförande

Ulrika Geeraedts

Ulrika Geeraedts
Utvecklingsdirektör